

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

devendrachudal@gmail.com

वर्ष : ३६ / अंक : ३१ / २०७५ फागुन २४ गते शुक्रबार / 8 Mar., 2019 / मूल्य रु. १०/-

नाराले मात्र समृद्धि हुँदैन : देउवा

काठमाडौं। नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको नेतृत्वको केपी ओली सरकारले समुद्दिको निर्झुमा जनतालाई निरक्षण लाएन खोजेको आरोप लगाएका छन्। ओली नेतृत्वको सरकार बन्ने देखि नै समुद्दिको नारा दिएको भएपनि दुई तिहाईको दम्भले जनस्तरमा चाहनानुसार कुनै काम गर्न नसकेको आरोप देउवाले लगाएका छन्।

केही दिन अगाडि रसुवाको कालिखानमा आयोजित कार्यक्रममा बोल्दै सभापति देउवाले भने नेपालमा कम्युनिष्ट शासन कालमा समृद्धि नआउने ढोका गर्दै भने दुई ताहाईको दम्भमा अधिनायकावाद ल्याउँदैमा समृद्धि आउँदैन

»» बाँकी ८ पेजमा

राप्रपाको प्रश्न- कुन भ्रष्टाचारीलाई कारबाही भयो ?

काठमाडौं। तालेजुङ्डबाट सुरु भएको मेचीकाली राष्ट्रिय स्वामिनान यात्रा भैरहवा तरेर पश्चिम लागेको छ। राप्रपाको यो यात्रामा अनुमान गरेम्बन्दा बढी जनसभागिता र समर्थन प्राप्त भएको छ। भैरहवा पुगेर राप्रपा अध्यक्ष कमल थापाले प्रश्न गरेका छन्-प्रधानमन्त्रीज्यू कुन अपराधीलाई कारबाही गर्नुभयो ?

»» बाँकी ८ पेजमा

विप्लवलाई दुई विकल्प रे !

गर्दछ भने त्यो अतिवाद बाहेक अन्य केही हुन सक्दैन पूर्ण प्रधानमन्त्री समेत रहेका दाहालको भनाई रहेको थियो। वामपन्थी सरकारको विरोध गर्नु अतिवाद, वा दाहाल ज्यु ! तत्कालिन माओवादी र सरकारबीच भएको सहमति अनुसार माओवादी सेना समायोजन गर्न विभिन्न शिविरहरूमा माओवादीका सेना राखिएको थियो। त्यसबेला माओवादीसँग रहेका हातियारहरू सरकारलाई बुझाउने

सहमति भएनुसार हतियार सरकारलाई बुझाइएको थियो। सेना समायोजनका बेला केही हतियारहरू खोलाले बगायो भन्ने अभियक्ति दाहालले नै दिएका थिए। तर अहिले तिनै दाहालले सेना समायोजनका बेला केही हतियार चोरी भएका र तिनै हतियार विफलवा नेता तथा कार्यकर्ताहरूले निकाल थालेको अभियक्ति दिएका छन्। दाहालका अनुसार सेना समायोजनको तायारी हुँदै गर्दा क्याट्नोनमेन्टमा भएका केही हतियार चोरी भएको दाहालले अभियक्ति दिएपछि त्यसबेला हतियार चोरी भएको विरोध यित्युर्पन्न, यो श्री ६ को राणा शासन हो कि लोकतन्त्र ? जनतालाई सार्ती दिएर मन्दिर जाँदा यी राष्ट्रपतिले पुण्य कमाइन् कि पाप ? यसकारण त सर्वसाधारण भन्दै थिए, राष्ट्रपति हामीले बनाएका हों, यिनले हामीलाई नै दुख दिन मिल्छ ?

»» बाँकी ८ पेजमा

अर्को विद्रोह

काठमाडौं। शिवारात्रिको मेला भर्न राष्ट्रपति जानुपर्याए होला, जानुभयो। तर एकघण्टादेखि द्राफिकले सडक खाली गराउनु हुँथ्यो कि हुन्थ्यो ? आमनगारिकलाई राष्ट्रपतिले सास्ती दिने ? यस्ता सेता हात्ती किन पाल्ने जनताले ? यहीकारण टेक्सी ड्राइभर, जनताका सवारीले घण्टौको जाममा फसेपछि आक्रोसित भएर एकोहोरो हर्न बजाएर राष्ट्रपतिको राणा सानविरुद्ध विद्रोह गरिएदै।

यी शासक, यी राष्ट्रपति कर्ता हुन, आफ्ना वरिपरि सेना, प्रहरी लगाएर हिड्नुपर्ने, घट्टौदेखि सडक खाली गराएर यिनको सवारी चलाइनुपर्ने, यो श्री ६ को राणा शासन हो कि लोकतन्त्र ? जनतालाई सार्ती दिएर मन्दिर जाँदा यी राष्ट्रपतिले पुण्य कमाइन् कि पाप ? यसकारण त सर्वसाधारण भन्दै थिए, राष्ट्रपति हामीले बनाएका हों, यिनले हामीलाई नै दुख दिन मिल्छ ?

सरकार सहिदका परिवारले सराप्लान् !

काठमाडौं। यतिबेला मुलुकमा नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको सरकार रहेको छ। प्रधानमन्त्री केपी ओली रहेका छन्। भाषा विद्रोहमा सहादत प्राप्त गरेका सहिद विर्जु राजवर्षीका कान्चा छोरा मदन राजवर्षी करिब २० दिनदेखि अस्पतालमा रहेका छन्। राजवर्षीका दुवै मिर्गोला खराब भएकाले भद्रपुरस्थित ओमसाई पाथिभरा अस्पतालमा उपचार गराइरहेका छन्। उनले अस्पतालमा साताको दुर्दृष्टि डायलाइसिस गराइरहेका छन्। पछिलो समयमा उनको स्वास्थ्यमा सामान्य सुधार आएपनि अस्पतालको विल तिर्न नसक्दा उनी आफ्नो घर जान पाएका छैनन्। उनकी श्रीमतीका अनुसार आफन्ताबाट क्रृष्ण खोजेर ४८ हजार रुपैयां अस्पताललाई बुझाइएपनि थप विलको रकम बुकाउन नसक्दा

»» बाँकी ८ पेजमा

शिक्षकहरूमाथि लाठी प्रहार

काठमाडौं। राहत शिक्षकहरूले पेशागत माग राखी आदोलन गरिरहेका बेला शिक्षकहरूमाथि प्रहरीले नयाँ बानेश्वरमा लाठी चार्च गरेको छ। पेशागत स्थायित्वको माग राखी देशभरका राहतशिक्षक आन्दोलनमा उत्रिएका छन्। त्यसीरी आन्दोलनमा उत्रिएका शिक्षकहरूका माग सुनुवाई गर्नुको सद्वा आफूलाई लोकतान्त्रिक भने केही ओली नेतृत्वको सरकारले शिक्षकहरूमाथि लाठी भस्सर र कस्तो लोकतान्त्रिक अन्यास गर्न खोजेको हो ? त्यो प्रष्ट भएको छेन।

अस्ति माझीर राप्रपाको कामका गरी नारा जुलुस सहित अधि बढेका शिक्षकहरूलाई नयाँ बानेश्वर पुरोपछि प्रहरीसँग भडप भएको थियो। बानेश्वरमा प्रहरीले अधि बढन रोकेपछि नारावाजीमा उत्रिएका शिक्षकहरूलाई पछि हट्टन प्रहरीले अनुरोध गरेपनि उतीहरू पछि हट्टन नमानेपछि सुरुमा पानीको फोहोरा हानिएको

पूर्वमुमाबडामहारानी अस्पतालमा

काठमाडौं। पूर्वमुमा बडामहारानी शाह अस्पताल भएपछि फागुन २१ गते उपचारका लागि थापाथाली रिथ्यत नर्मिक अस्पतालमा भर्ना हुनुभएको छ। एकसातादेखि रुदाखोकी लायतबाट अस्पताल भएर स्वास्थ्य अवस्था विग्रह गएपछि वाँलाई अस्पतालमा भर्ना गरिएको हो। ११ वर्षीय मुमा बडामहारानीलाई पिसाको समस्या देखिएकोले अस्पतालमा भर्ना गरेर उपचार गराइएको हो।

यसबेला पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाह पूर्वचलको भ्रमणमा रहेपनि पूर्व मुमाबडामहारानी विरामी भएपछि आफ्नो भ्रमण स्थगित गरेर पूर्वराजा दक्कबाट काठमाडौंमा आइ आफ्नी आमाको स्वास्थ्य अवस्था बुझनुभएको छ। पूर्व मुमा बडामहारानीको उपचारमा

»» बाँकी ८ पेजमा

तालीलाई www.abhiyanonline.com.np गा पनि पढ्न सकिन्छ।

मधेशमा विद्रोह गर्ने राजेन्द्र महतोको धम्की

राजपाले फिर्ता लियो सरकारालाई दिएको समर्थन

बुधबारको फैसलाले स्थापित गरेको छ। अगाडि प्रतिनिधित्विभासमाको सदस्यको रेशमलाल चौधरीलाई भण्डे दुई महिना सपथ खुवाइएको थियो। चौधरीले

सपथ खाएका दुई महिनापछि अदालतले उनलाई सर्वस्वसहित जन्मकैदको फैसला गरेपछि उनको पद स्वत निलम्बन भएको छ। चौधरी हाल डिल्लीबजार कारागरमा रहेका छन्। सरकारलाई समर्थन गरेको राष्ट्रिय जनता पार्टीको मागलाई सम्बोधन गर्न केपी ओली नेतृत्वको सरकारले पुर्पक्षका लागि थुनामा रहेका चौधरीलाई सपथ खुवाइएको थियो। सपथ खुवाइएपनि संसदमा उनलाई उपस्थित हुन दिइएको थिएन।

कैलाली जिल्ला अदालतले ११ जनालाई जन्मकैदको फैसला सुनाएको हो। अदालतले लक्ष्मण चौधरीसहित अन्य १३ जनालाई सफाईसमेत दिएको छ। कैलाली जिल्ला अदालतका जिल्ला न्यायाधिश पर्युषाम भृत्राईको इजलासले यस्तो फैसला सुनाएको हो। अदालतले निलम्बित सांसद रेशमलाल चौधरी, हरिनारायण चौधरी, भृत्राईको इजलासले यस्तो फैसला सुनाएको हो। अदालतले राजवर्षीको दुवै भाषाहोमा भिर्गोला खराब भएकाले भद्रपुरस्थित ओमसाई पाथिभरा अस्पतालमा उपचार गराइरहेका छन्। उनले अस्पतालमा साताको दुर्दृष्टि डायलाइसिस गराइरहेका छन्। पछिलो समयमा उनको स्वास्थ्यमा सामान्य सुधार आएपनि अस्पतालको विल तिर्न नसक्दा उनी आफ्नो घर जान पाएका छैनन्। उनकी श्रीमतीका अनुसार आफन्ताबाट क्रृष्ण खोजेर ४८ हजार रुपैयां अस्पताललाई बुझाइएपनि थप विलको रकम बुकाउन नसक्दा

»» बाँकी ८ पेजमा

सोलुमा उदाए, ताप्लेजुङ्डमा अस्ताए

दाजु पनि पर्यटन व्यवसायी नै हुन। जेठा दाजु सोनामकी श्रीमती पासाड लाम्हु शेर्पा हुन्, उनी सगरमाथा आरोहण गर्ने पहिलो नेपाली महिला समेत हुन्।

छिरिङ्का जेठा दाजु सोनामले १९९८ तिर पर्यटनसम्बन्धी काम गर्न थामसेक कम्पनी चलाए। त्यसको तिनवर्ष पछि आफ्ना दुवै भाइलाई त्यही कम्पनीमा भित्र याएका थिए। उक्त कम्पनीमा प्रवेश गरेपछि मृत्यु नभएसम्म आडिरिङ्कले कहिल्यै पछि फर्केर हेर्नु परेन। उनी सफलताको सिढी चढाए गए। सामान्य व्यवसायबाट छिरिङ्का उनी पछिलो समयमा पर्यटन व्यवसाय हस्ती, अभियावक र पर्यटन राजनीत

UN Human Rights report on Kashmir

Roshan

THE first-ever UN report on human rights in Indian Occupied Kashmir focuses mainly on serious human rights violations in the region from July 2016 to April 2018. "In responding to demonstrations that started in 2016, Indian security forces used excessive force that led to unlawful killings and a very high number of injuries," the report said.

UN High Commissioner for Human Rights Zeid Ra'ad Al Hussein, in a statement called for a commission of inquiry by Human Rights Council into all violations before opening a three-week session in Geneva on Monday. He added that alleged sites of mass graves in Kashmir Valley and Jammu should be investigated. This goes to prove that Kashmir is very much on UN agenda, as report calls for finding a final solution to J&K dispute through meaningful dialogue that includes also people of Kashmir.

Welcoming the report, Kashmiri Hurriyat leader Mirwaiz Umar Farooq on Twitter wrote: "People of Kashmir thank the UN, especially the bold efforts of its HR commissioner, Zeid Ra'ad Al Hussein, for its support to the right of self-

determination." The main focus of the report is the human rights situation in the Indian state of Jammu and Kashmir from July 2016.

However, the day the UN released report on gross human rights violations in IOC, a senior journalist Syed Shujaat Bukhari was assassinated in IOK. Apart from running three daily newspapers, including the English language daily Rising Kashmir, Mr. Bukhari lobbied aggressively for peace by organising conferences and summits in the US, UK and other parts of the world. He envisioned better relations between India and Pakistan. He frequently wrote for international publications including the BBC – being the voice that explained the complexities of the region to the rest of the world.

After martyrdom of Burhan Muzaffar Wani in July 2016, protest demonstrations were held in the Valley and other parts of Kashmir.

Indian military and police resorted to firing and use of pellet guns killing about 90 people including children and injuring hundreds of them. Such protests and slogans raised for azadi had never been so loud in the past. The planned

killing of freedom fighter Burhan Wani had triggered protest throughout the valley and all parts of Kashmir, and his martyrdom infused a new spirit into the Kashmir freedom movement. Later the martyrdom of his successor, Sabzar Bhat once again sparked fierce protests and agitation against the occupying Indian forces across the IOK. Earlier in 1989, Kashmiris had started armed struggle in retaliation to the atrocities, rape and killings, but after 9/11 all those who waged armed struggle for freedom from occupiers were dubbed as terrorists.

Instead of accepting the reality that freedom struggle is waged by Kashmiris, India accuses Pakistan of stirring Kashmiri uprising. In fact it is a ploy to hoodwink the International Community on Kashmir issue and to hide state-sponsored atrocities on innocent people of IOK. International community must realize the plight of IOK's people, as Kashmir has been under unlawful Indian occupation since October 1947. Though the report covers period from 2016 to 2018, it questions the India's repressive laws. The report stated: "Impunity for human rights violations and lack of access to justice are key

human rights challenges in the state of Jammu and Kashmir.

The Armed Forces (Jammu and Kashmir) Special Powers Act 1990 (AFSPA) and the Jammu and Kashmir Public Safety Act 1978 (PSA) have "created structures that obstruct the normal course of law, impede accountability and jeopardize the right to remedy for victims of human rights violations."

The AFSPA prohibits prosecution of security forces personnel unless the Indian Government grants prior permission to prosecute. This gives security forces virtual immunity against prosecution for any human rights violation. In the nearly 28 years that the law has been in force in Jammu and Kashmir there has not been a single prosecution of armed forces personnel granted by the central government, the report said. It has also been suggested in the report that India should urgently repeal the AFSPA; establish independent, impartial and credible investigations to probe all civilian killings since July 2016 and all abuses committed by armed groups; and provide reparations and rehabilitation to all injured and to families of those killed in security operations. The report

has rightly called for final political solution of Jammu and Kashmir dispute through meaningful dialogue that includes leaders and people of Kashmir.

The UN has to play a key role in the resolution of this dispute, as the people of Jammu and Kashmir were granted the right of self-determination under UN Security Council resolutions.

For over seven decades, Kashmiris have been denied their right to self-determination bestowed by the United Nations Security Council resolutions including UNSC resolution of 5th January 1949. However, the repression, oppression and atrocities by Indian forces have turned Kashmir into a hell that would stretch Dante's imagination reflected in his famous poem "Divine Comedy". These heinous and barbaric acts could not break the will of Kashmiris. The fact remains, that the heroic struggle waged by people of Kashmir is unparalleled in the history; and they are committed to continue their struggle till their objective is achieved. It has to be mentioned that no political movement or struggle can be suppressed through military means.

हार्दिक श्रद्धाङ्जली

स्व. रविन्द्र प्रसाद अधिकारी

स्व. बिरेन्द्र प्रसाद ग्रेवल

स्व. भूपदास मोहन्या

स्व. युवराज दाहाल

स्व. आड्हिरिडि श्रीपा

स्व. प्रज्ञकर के.सी.

स्व. अर्जुन कुमार मिश्रे

ताप्लेजुङ जिल्लाको फुङ्लिङ्ग नगरपालिकामा पर्ने सिस्तेभीरमा २०७५ फाल्गुन १५ गते भएको हेलिकप्टर दुर्घटनामा परी माननीय संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्हुयन मन्त्री रविन्द्र प्रसाद अधिकारी, नेपाल नागरिक उड्हुयन प्राधिकरणका उपमहानिर्देशक तिरेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ तथा निर्देशक धूपदास मोहन्या, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयका उपसचिव युवराज दाहाल, यति एअरलाइन्सका प्रवन्ध निर्देशक आड्हिरिडि श्रीपा, हेलिकप्टर चालक क्याटेन प्रभाकर के.सी. तथा नेपाली सेनाका जमदार अर्जुन कुमार दिग्मिरेको असामयिक निधन भएकोमा अत्यन्त मर्माहत भएका छौं। यस दुखद् दुर्घटनामा दिवंगत हुनुभएका सबैको आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाङ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै वहाँहरूका शोक सन्तप्त परिवार तथा आफन्तजनमा हार्दिक सम्बेदना व्यक्त गर्दछौं।

नेपाल सरकार

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्हुयन मन्त्रालय

नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान परिवार
रविभवन, काठमाडौं

भावपूर्ण श्रद्धाङ्जली

जन्म
ई.सं. ०२/१०/१९६४

स्व. आजित हिरिडि श्रीपा
ई.सं. २७/०२/२०११

स्व. आजित हिरिडि श्रीपा

तामा अग्रणी तथा दुर्दर्शी मार्जदर्शक, पर्यटन क्षेत्रका एक कुशल व्यक्तित्व,

समाजसेवी तथा यस एअरलाइन्सका संस्थापक तथा प्रबन्ध निर्देशक

श्री आजित हिरिडि श्रीपा

मिति २०७५/१०/१५ गते ताप्लेजुङको फुङ्लिङ्ग नगरपालिका १० सिर्जे थीरमा हेलिकोप्टर दुर्घटनामा परि भएको असामयिक तथा अकल्पनीय निधनबाट हामी अत्यन्त शोकाकुल तथा मर्माहत भएका छौं। यस दुःखद् दुर्घटनामा दिवंगत हुनुभएका सबैको आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाङ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै शोक सन्तप्त परिवार तथा आफन्तजनमा हार्दिक सम्बेदना प्रकट गर्दछौं।

यस एअरलाइन्स प्रा. लि.
तारा एअर प्रा. लि. परिवार

काठमाडौं, नेपाल

Yeti Airlines
You come first

Tara Air
Helping Develop Rural Nepal

दुई तिहाई मुलकका लागि दुर्भाग्य

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

नेहरू एकदिन एक कार्यक्रम उद्घाटन गर्न गए । एकाएक नेहरूले गार्डलाई सोधे- चुरोट छ ? त्याँ चुरोट खान बन्देश थियो, कसैले चुरोट छ भनेनन् । गार्डले चुरोट किनेर ल्याउन मान्छे खटाए । यो देखेर नेहरूले पर्दैन पर्दैन भनिए । यति नै बेला नेहरूको टोलीमा गएका एक सदस्यले चुरोटको बट्टा र लाइटर नेहरूलाई दिनखोजे । नेहरूले ती सज्जनलाई भने- भैगो भाइ भैगो, नियम नियम नै हो । प्रधानमन्त्री होस् कि सामान्य नागरिक । नियम सबैका लागि हुनुपर्छ । यति भनेर नेहरूले चुरोट पिउन इन्कार गरिए ।

कुरो सन १९३१ को । अमेरिकाका जानेमानेका पत्रकार वेव मिलर । गान्धी गोलमेच परिषदमा सहभागी हुन गान्धी आएको थाहा पाएर भेट गर्न पुगे । लामो अन्तर्वार्तापछि पत्रकार वेवले अनेकौं ख्यातिप्राप्त व्यक्तिहस्तको हस्ताक्षर संकलन गरेको एउटा डिब्बा अधि सारेर गान्धीलाई पनि त्यसमा हस्ताक्षर गरिदिन आग्रह गरे । गान्धीले त्यो डिब्बा हातमा लिएर र वलाईपल्टाई गरेपछि भने-यो त सिंगरेटको बट्टा हो । यो बट्टामा कहिलै चुरोट नराञ्जे भए मात्र म सही गर्नु । वेव मिलरले बचन दिएपछि गान्धीले सही गरे । त्यसपछि त्यो डिब्बामा पत्रकार मिलेर भिजिटिड कार्ड राख्न थाले ।

रामकृष्ण परमहंस जो ख्यातिप्राप्त विद्वान हुन, उनी हरेक दिन आफ्नो लोटा आफै सफा गर्थे । उनका शिष्यले एकदिन सोधे- सधै लोटा सफा गर्नुको रहस्य के हो ?

परमहंसले जवाफ दिए- हामीले लोटा जस्तै अन्तर्मनलाई पनि यसैगरी माफ् नुपर्छ । लोटा हरेक दिन माफिएन भने फोहर हुन्छ, नराप्त्रे संगत, प्रभावले हाम्रो मन पनि दुषित हुन्छ । निरन्तर संष्कारले मनलाई लोटाजस्तैगरी माफ्नुपर्छ । ताकि नराप्त्रोको मैलोले चरित्र फोहरी नबनोस् ।

अर्को प्रसङ्ग बृद्धिश प्रधानमन्त्री चर्चिलको अमेरिकी भ्रमणको । राष्ट्रपति रुजवेल्ट बिरामी थिए, ह्वील चेयरमा बसेर चर्चिल बसेको कोठामा थिए, चर्चिल ढोका खुला राखेर नाडौं नुहाँडै थिए । रुजवेल्टले देखिहाले र आपति प्रकट गरे । के गरेको यो लाज त लाग्नुपर्छ । चर्चिलले हाजिरी जवाफ शैलीमा जवाफ दिए- म यहीं कुण अमेरिकालाई देखाउन चाहन्छु । बेलायतका लागि के नै बाँकी छ र अमेरिकाका लागि लुकाउनु छिपाउनु पर्ने ? आँ गर्दा अहंकार बुझिन्छ भनेको यो हो ।

माथिका ४ प्रसङ्गमा नेपाल, नाड् गो डॉँडोजस्तो छ । लोकतान्त्रिक सरकारसँग लोकलज्जा नै छैन । विधिको शासन कागजमा सिमित छ । इमान र नैतिकताको कसीमा खोटो छ । मुख मीठो छ, मन बिटुले । स्वार्थको विष

भरिएको चिप्ला भाषण छ, व्यवहार बद्नाम र दुषित छ । अमेरिकामा चर्चिल नुहाएजस्तो छिमेकी र विश्वनीतिमा नेपाल नाडौं छ । यतिबेला बच्चाले पनि यो सरकार हो कि बुखाँचा ? भनेर सोधने परिस्थिति बनेको छ ।

अरुले पम्फु भरिदिएपछि मोटाउँछन्, अरुले पम्फु हाल छाडेकि हावा फुस्केको बेलुनजस्तो फुस्स हुन्छन् । नेपालको राजनीति भनेको 'जितनी चावी भरि रामने, उतनी चली खिलौना ' नेपाली राजनीतिक नेताहस्तको छुनुक मुनुक र फुरफुर त्यातिमात्र हो ।

ठूलै क्रान्ति छेडियो २०५२ साल फागुन १ गते । १० वर्ष जनयुद्धमा १७ हजार मारिए, किन ? उपलब्धि के भयो भन्दा जनयुद्धकालीन नेताहस्त सत्ताधारी बने । तिनले सैनिक चुस्ता फुकालेर राजनीतिक पहिरन लगाए । सुटमाथि टोपी । २०६३ सालपछिका १३ वर्ष यिनै नेताका वरिपरि राजनीति र सत्ता घुमिरहेको छ । देवत्वकरण भएका यिनमा न देव छ, न दया, न विवेक । दुगामा भगवान देख्ने र दुगालाई पूजा गरेर आत्मसन्तोष लिने सोधोने र शोषण र धरनाको भित्र भनेको छ ।

कपट लोकतन्त्रको सबैभन्दा लाम्ने हतियार हो, जसले बली दिन पालिएको बोकोलाई भै नेपालीत्व, नेपाली एकता सबै चाटाचट छिनालीरहेका छन् । पिउनेले रगत पिइरहेछन्, खानेले मासु पनि खाइरहेका छन् । सिंगो मुलुकले महगो मूल्य चुकाइरहेको छ ।

जो लोनेको हत्याबारे बोलिनन्, जो आफ्नै पार्टीको होनहार नेताको हत्याको छानबिन गराउँदैनन्, तिनीहरू शासक । लोकतान्त्रिक संघीय गणतन्त्रको प्रवचन दिइरहेका छन् र हामी सुनिरहेका छौं । जो कैकेयीजस्ती षड्यन्त्रको आदेशलाई लोकादेश मानेर दरबार छाडेर नागार्जुन बनवास गएका थिए, उनी म यहीं छु भन्छन् र जत्ती आउला र दुलाह बनेर राजदरवार पुगिएला भनेर कुरिरहेका छन्, हामी तिनको आराधना गरिरहेका छौं । जो आफुलाई समाजवादी तान्छन् र खुला अर्थतन्त्रको कुरा गर्नुन्, तिनीहरू कम्पुनिष्टको चलाखीबाट पाहा पछारिएकै पछारिएपछि पनि होस नफिरेका बेडोइन्स

जातिका सन्तानजस्ता लाग्छन्, जो फिरते हुन् र घर कहिल्यै बनाउँदैनन्, तिनीहस्तले राष्ट्रिय घर बनाउलान् भनेर हामी प्रजातन्त्र भुल्केला भनेर तिनको दैलो दुकिरहेका छौं । जो आफ्नै घर बनाउन आफ्नै खुट्टामा, सिद्धान्त बोकेर उभिन सक्दैन, त्यस्ता परालखुट्टुले देशको घर बनाउला ?

पञ्चायतलाई कालरात्रि भनेर कालोमोसो दल्ने काम आजसम्म भइरहेछ । लोकतन्त्र कति सुकिलो ? भ्रष्टाचार, कूशासन, ज्यानमारा र कमिशनको महामारी लुकाउन पञ्चायतलाई, राजतन्त्रलाई गाली गर्ने काम भइरहेको छ । बिगतलाई गाली गर्नेले वर्तमानमा सुकिलो देखिनुपर्यो, भविष्यप्रति उज्ज्वाले संकेत देखाउनु पर्यो । जिम्मेवारी निभाउन नसक्ने र नैतिक धरातल खुस्केकाहरू लोकतन्त्रका पणित बनेका छन् र १० वर्षमा नेपाललाई स्वर्ग बनाउने फुँड़की हाँकिरहेका छन् । राजालाई गाली गरेर

तूलै क्रान्ति छेडियो २०५२ साल फागुन १ गते । १० वर्ष जनयुद्धमा १७ हजार मारिए, किन ? उपलब्धि के भयो भन्दा जनयुद्धकालीन नेताहस्त सत्ताधारी बने । तिनले सैनिक चुस्ता फुकालेर राजनीतिक पहिरन लगाए । सुटमाथि टोपी । दुंगामा भगवान देख्ने र दुंगालाई पूजा गरेर आत्मसन्तोष लिने सोधो नेपाली भावनामा यिनीहरू शोषण र दमनको परेड खेलरहेका छन् । सिंगो मुलुकले मानौ नेपाल र नेपाली भावनामा यिनीहरू शोषण र दमनको परेड खेलरहेका छन् । उपनिवेश नबनेर रहेको पर्ती जग्गा हो ।

लोक शासक बनेकाहरू महाराजाको नियति देखाइरहेका छन् । योभन्दा खेदको विषय अरु के हुनसक्छ ?

अहिले त भन्न नागरिक भएका राजाले आफ्नो पीडा पोख्दा गणतन्त्रका सारथीहस्तको मुटुमा द्याङ्गो ठोक्छ भने त्यो गणतन्त्रको जग कति मजबुत रहेछ भन्ने आफै प्रष्ट हुन्छ । आफ्नो डर भगाउन उनीहरू दरबार हत्याकाडको द्रम्पकार्ड देखाउने सम्पर्को निकृष्टता प्रदर्शन गर्न पुगे । दरबार हत्याकाण्ड, मदन भण्डारी दुर्घटना, वीपी कोइरालाको सत्ता अवसान यस्ता काण्डहरू हुन,

जसको सिड पुच्छर खुट्ट्याउने तागत भएका माइकलाल समकालिन पुस्ताले पाएको छैन भनेर ठोकुवा गर्न सकिन्छ । आफ्नो जागिर बचाउन गरिने यस्तै कुकर्मको परिणाम सधै हात लाग्ने गरेको उपलब्धि हो- पश्चाताप ।

रामायणकालिन महर्षि परशुराम यति घमण्डी र रिसाहा थिए कि जोसँग पनि लड्न तयार हुन्थे । कतिसम्म भने आफ्ना पिताजी क्षेत्रीयसँगको युद्धमा मारिएपछि उनले क्षेत्रीलाई विद्या नै निसिकाउने संकल्प गरे । त्यो आख्यानको त्यही हठी परशुराम पात्रका अवतारहस्तले वर्तमान नेपाली समाजमा ज्यानमारा, गुण्डा, बलात्कारी, तस्करी, भ्रष्टाचारीजस्तालाई काखी च्यापेर सबैच कानुन र राज्य सत्तालाई मुट्ठीको माखो बनाइरहेका छन् । यी अघोरीहरू देशलाई जाति, भाषा, भेगमा कित्ताकाट गरिरहेका छन् । एउटा बलात्कारी, एउटा तस्कर, एउटा हत्याकारालाई पत्रकाउ गर्न सक्दैन

कामलाई उखान टुक्का र चिप्लो भाषणले छाप्छाप पार्नेहरू सत्तामा पुगेका छन् तर जनताको दृष्टिमा खृणापात्र बनेर दयाका भिखारीजस्ता देखिन्छन् । आर्जन गर्नु त जनताको सम्मान आर्जन गर्नु, जनता निचोर र देशप्रति गैरजिभेवर बनेर शक्ति र सम्पत्ति कमाउने के कमाउनु ?

त्यो दिन थियो, २००४ सालमा वीपी नजरवन्दमा थिए र उनको स्वारूप खाराव थियो । भारतका महात्मा गान्धी, डाराममनोहर लोयिख, डाराजेन्द्रप्रसादले श्री ३ पदमशमशेरलाई पत्र लेखेर उपचार गर्न पठाइदिन आग्रह गर्ने गर्थे । आज भारतको स्वतन्त्रता दिवस, गणतन्त्र दिवसमा दूतावासले बॉड्ने एम्बुलेन्स, छात्रबुतिका लागि राजनीतिक दलका नेता, सांसद र सरकारमा बस्ने मन्त्रीहरू नै दरखास्त हाल्छन् । राणा शासनदेखि राजतन्त्र चल्नेले वार्ता र छलफु हुन्थ्यो, अहिले त आकाशवाणी आउँछ, काम तमाम । मानौ नेपालको राजनीति दिल्लीमेड रिमोटले पो चल्छ ।

लोकतान्त्रिक संघीय गणतन्त्र, बालकको टाउकोमा डोकोको भारी बोकाएजस्तो भएको छ । यो सुके लुतोले कतिज्जेल पिरोल्ने हो, भन्न सकिन्छ । संघीयता कार्यकर्ता पाल्पे गौचरण रहेछ भन्ने प्रतिक्रिया व्यापक हुनथालेको छ । राणाकालमा क्षेत्र क्षेत्रमा बडाहाकिम राख्ने चलन थियो, लोकतन्त्रले गाउँतहस्मै बडाहाकिम राखिएको छ । विकेन्द्रीकरणको यो भद्दा तरिकाल

पद्धत्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्याँदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सिर्कियो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

- अभियानवाणी

अभियान

साप्ताहिक

सम्पादकीय

जनताको आशा एवं भरोसामा ठेस

गएको निवाचनमा जनताले नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीलाई झण्डै दुई तिहाई मत दिए संघीय संसदमा पठाए । अहिले त्यही कम्युनिष्ट पार्टीको झण्डै दुई तिहाई मतको सरकार रहेको छ । सरकारको नेतृत्व नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको दुई अध्यक्षमध्येका एक केपी ओलीले गरेका छन् । सरकारको नेतृत्व गरेका ओलीले आफू पहिलो पटक प्रधानमन्त्री रहेका बेला कमाएको प्रतिष्ठालाई दोस्रो पटक प्रधानमन्त्री बन्दा बचाउन सकेनन् । जनताले चाहेजस्तो काम नभएकोले गर्दा जनता कम्युनिष्ट पार्टीप्रति नै आक्रोशित हुँदै गएका छन् । सरकारका काम कारबाहीप्रति अर्का अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले नै असनुष्टि जनाउँदै आएकाले जनतालाई सरकारको विरोध गर्न बल पुगेको छ । दुई तिहाई भन्दा बढीको समर्थन प्राप्त सरकाले समेत जनताले चाहेजस्तो काम गर्न नसक्नु र आपसी विवादमै सरकार र पार्टी अल्भिन्न भनेको मुलुककै लागि दुर्भाग्यको विषय हो । दुई तिहाईको सकरात्मे समेत जनताले चाहेजस्तो काम गर्न नसक्ने हो भने कसले गर्ने ? भने प्रश्न समेत उबिजएको छ ।

संघीय संसदमा मात्र होइन ६ वटा प्रदेश सरकारमा समेत नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीकै बहुमतको सरकार रहेको छ । प्रदेश नं. २ मा समेत संघीय सरकारलाई समर्थन गरेका संघीय समाजवादी फोरम र राष्ट्रिय जनता पार्टीको सरकार रहेकोले संघीय सरकारलाई काम कारबाही गर्न कुनै कठिनाई देखिँदैन तर संघीय सरकारले किन जनताले चाहेजस्तो काम गर्न सकिरहेको छैन ? अहिलेको प्रमुख प्रश्न भनेको यही हो । प्रधानमन्त्री केपी ओलीले आफू पहिलो पटक प्रधानमन्त्री हुँदा जुन प्रतिष्ठा कमाएका थिए त्यही प्रतिष्ठाका कारण नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीले निवाचनमा झण्डै दुई तिहाई मत पाएको थियो । जनताले कम्युनिष्ट पार्टीभन्दा ओलीलाई विश्वास गरेर पाँच वर्षका लागि सत्ता सञ्चालन गर्न अनुमति दिएका थिए तर तिनै प्रधानमन्त्री ओलीले आफू पहिलो पटक प्रधानमन्त्री हुँदा कमाएको प्रतिष्ठालाई कायम राख्न सकेनन् । ओली पहिलो पटक प्रधानमन्त्री हुँदा भारतले अधीरित नाकाबन्दी लगाएको थियो त्यसबेला मुलुक अप्द्यारो अवस्थामा थियो । तर अहिले कुनै अप्द्यारो अवस्था नभएपनि किन ओली सरकारले जनताको चाहनानुसार काम गर्न सकिरहेको छैन । मुलुक संघीयतामा गएको छ । संघीयता आफौमा खर्चिलो व्यवस्था भएको विश्व जगतले स्वीकार गरिसकेको भएपनि हाम्रो जस्तो सानो मुलुक र भौगोलिक अवस्था कठिन भएको मुलुकका लागि संघीयता आवश्यक थियो कि थिएन भनेर कुनै छलफल र बहसै विना संघीयता जनतामाथि लादिएको हुनाले समेत ओली सरकारले संघीयताकै कारण जनताले सोचजस्तो काम गर्न नसकेको ठहर केही बुद्धिजीविहरूले गर्न थालेका छन् ।

संघीयता आफैमा खिचिलो व्यवस्था भएको र स्थानीय जनप्रतिनिधिहरू हुँदै प्रदेश सांसद संघीय सांसदहरूलाई तलब भत्ता लगायतका अन्य सुविधा दिनुपर्ने भएकाले विकास निर्माणको लागि रकम अनुग्रह भएको छ । संघीयताले नै स्थानीय जनप्रतिनिधिहरूलाई समेत तलब भत्ता लगायतका अन्य सुविधा दिनुपर्ने व्यवस्था गरेपछि स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूसमेत सुख सुविधामा डुबेका छन् । जनताको सेवा गर्ने नाममा उनीहरूले आ आफैने सेवा सुविधा मात्र बढाउँदै लगेका छन् । स्थानीय तहमा रहेका साधन स्रोतको परिचालन हुन सकिरहेको छैन । स्थानीय तहमा संघीय सरकारले पठाएको रकमको व्यापक दुरुस्थियोग हुँदै गएको छ । जनताले शुद्ध पानी खान पाएका छैन तर त्यहाँका जनप्रतिनिधिहरू भने पजेरो, प्राढो सस्कुतिमा डुब्न थालेका छन् । स्थानीय जनप्रतिनिधिहरूले आफूखुसी आफौनो तलबभत्ता निर्धारण गर्ने गरेका छन् । त्यसले गर्दा विकास निर्माणको लागि रकमको अभाव भएका गनासाहरू उनीहरूले नै गर्दै आएका छन् ।

केही समय पहिले अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका प्रमुख आयुक्त नविन कुमार घिमिरले उद्घोष गरे साँच्चिकै अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले कारबाही गर्ने हो भने स्थानीय तहका भण्डै ८० प्रतिशत जनप्रतिनिधिहरू जेल जानुपर्ने हुन्छ । यो कस्तो विडम्बना । जनताको सेवा गर्न आएका जनप्रतिनिधिहरू नै भ्रष्टाचारमा दुबेको घिमिरेको आरोप थिए । यी सबै तथ्यहरूले गर्दा प्रमाणित हुन्छ जनताको सेवाको नाममा मुलुकमा लुट भएको छ । शक्तिको आडमा गरिब जनताबाट उठाइएको करको व्यापक दुरुपयोग भएको छ तर कारबाही गर्ने निकाय साँच्चिकै कारबाही गर्ने हो भने आफ्नो दायित्वबाट पन्छ्न खोजिरहेको छ । मुलुकमा भ्रष्टाचारमा ठुला ठुला काण्डहरू बाहिर आएका छन् । भ्रष्टाचारका मामिलामा अखित्यार स साना मुद्दामा अलिङ्केको छ । ठुला ठुला भ्रष्टाचारका मामिलामा बधौंसम्म अनुसन्धानको नाममा मुद्दा नचलाइरहनुसें गर्दा प्रमाणहरू नष्ट हुने सम्भावना भएकोले र भ्रष्टाचारीहरूलाई प्रमाण नष्ट गर्ने कार्य सहज हुने गरेकाले स साना मुद्दाहरूमा अखित्यार अल्भनुभन्दा ठुला ठुला भ्रष्टाचारका काण्डमा तत्काल अनुसन्धान गरी ठुला भ्रष्टाचारीहरूस्माथि कारबाही चलाएर जनताको विश्वास जित मन्त्रपर्ने आवश्यकता देखिएको छ ।

संकुप्तपन आवश्यकता दाखेका छ ।
केपी ओली दोस्रो पटक प्रधानमन्त्री भएपछि जनताले उनीबाट ठुलो आशा र भरोसा गरेका भएपनि त्यो आशा र भरोसा विस्तारै युगाउँदै गएका छन् । जनताले ओलीलाई प्रधानमन्त्री बन्नकै लागि मात्र आफ्नो मत दिएका थिएनन् । आफ्नो भविष्य र मुलुकको हित हुनेछ, भ्रष्टाचारीहरूमाथि कारबाही हुनेछ, विकास निर्माणले तिब्रता पाउनेछ भन्ने आशा जनताले गरेका थिए तर त्यो आशा एवं विश्वासलाई ओली सरकारले निराशामा परिणत गर्दै जाने सम्भावना बढेपछि जनता ओली सरकारप्रति आक्रोशित हँदै गएका छन् । सावधान ओली ।

यसो भन्दैन् साराले ओली सकिने भए नाराले

• देवेन्द्र चूडाल

devendrachudal@gmail.com

समेत नियुक्त गर्न सकिरहेको छैन । त्यही प्रतिष्ठान अन्तर्गत रहेको वीर अस्पतालमा उपकूलपति, रजिस्टर, डिनलगायतका महत्वपूर्ण पदहरू खाली भएको पाँच महिना पुग्न लाग्दा समेत सरकारले पदाधिकारीहरू नियुक्त गर्न नसक्नु ओली सरकारको लागि लाजमर्दी विषय हो । प्रत्येक निकायमा दलगत स्वार्थलाई हेरेर आर्थिक लेनदेनका आधारमा नियुक्ति गर्ने परम्परालाई ओली सरकारले समेत निरन्तरता दिँदै आएको छ । यी सबै तथ्यहरूले प्रमाणि गर्दछ दुई तिहाईभन्दा बढीको शक्तिशाली सरकार पनि यस अधिका सरकारजस्तै सरकारका लागि सरकार मात्र हो ।

केपी ओली पहिले पटक प्रधानमन्त्री
भएका बेला उनले जनतावाट वाहवाही
पाएका थिए । त्यसबेला छिमेकी मुलुक
भारतले नेपालमाथि आर्थिक नाकाबन्दी
लगाएको थियो । राष्ट्रवादको नाममा ओलीले
त्यसबेला देखाएको राष्ट्रवादको अडानलाई
जनताले समर्थन गरेका थिए । भारतले
लगाएको नाकाबन्दीलाई अझ कडा पारिदिन
आग्रह गर्ने र नेपाल भारत सीमामा बसेर
नेपाली सुरक्षाकर्मीमाथि ढुङ्गा मुढा बर्साउने
मधेशवादी दलका नेताहरूलाई वा पार्टीलाई
किन सरकारकामा त्याउन ओली ज्यान
छोडेर लागे ? संसदमा आफ्नो बहुमत
हुँदाहुँदै मधेशवादी दलहरूलाई सरकारमा
त्याउन किन उनी बाध्य भए त्यसको जवाफ
प्रधानमन्त्री ओलीले जनतालाई दिन नपर्ने ?

किन ?
सकाराको दुई तिहाई बहुमत के का लागि हो ? सरकार सञ्चालनका लागि सामान्य बहुमत भए पुग्छ । संविधान संशोधनका लागि मात्र दुई तिहाई चाहिन्छ । संघीय समाजवादी फोरमलाई सरकारमा त्याउँदा उसँग ३ बैंडे सहमति गरिएको थियो ।

त्यसमा संविधान संशोधनको विषयलाई
समावेश गरिएको थियो । अर्को मधेशवादी
दल राष्ट्रिय जनता पार्टीले समेत संविधान
संशोधनको मुद्दालाई उठाउँदै आएको छ ।
संविधान संशोधन गर्ने शर्तमा उसले ओली
नेतृत्वको सरकारलाई बाहिरैबाट समर्थन
दिएको थियो तर, कैलाली जिल्ला अदालतले
रेशमलाल चौधरीलाई सर्वस्वसहित जन्मकैदको
फैसला सुनाएपछि राजपाले सरकारलाई
दिएको समर्थन फिर्ता लिएको छ । राजापले
समर्थन फिर्ता लिएपनि ओली सरकारलाई
भने कुनै संकट देखिँदैन । स्मरण रहोस्
शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले संसदमा
संविधान संशोधनको पस्ताव ल्याउन खोज्दा

संविधान संशोधनका प्रस्ताव ल्याउन खाप्दा
त्यसको व्यापक विरोध गर्ने व्यक्ति नै अहिले
प्रधानमन्त्री रहेका छन् । त्यसबेला उनले
अन्य केही पार्टीका सांसदहरूलाई समेत
आफ्नो पक्षमा लिएर संविधान संशोधन गर्ने
बाटो नै बन्द गराईदिएका थिए । त्यसैको
कारण राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी विभाजित
समेत भएको थियो । तर तिनै ओलीले
मधेशवादी दलहरूलाई कुन आधारमा
संविधान संशोधनको आश्वासन दिएर आफ्
नो पक्षमा लिए अब विस्तारै त्यसको रहस्य
बाहिर आउन सकछ । पछिल्लो समयमा
ओली सरकारका काम कारबाही हेर्दा प्रष्ट
हुन्छ केपी ओलीको राष्ट्रवाद पनि सत्तामा
पुग्ने खेलबाहेक अन्य केही होइन रहेछ ।
संविधानको संशोधनको लागि उपेन्द्र यादव,
महान् ठाकुर, राजेन्द्र महतो अहिलेकै
अवस्थामा तयार होलान् ? उनीहरूले
उठाउँदै आएका मुझा बाहेकका सन्दर्भमा
यो प्रश्न उठाइएको हो । प्रधानमन्त्री ओली
आफैँ अतिवादका चिप्पिरिचित व्यक्तिमा
गनिन्छन् । ओलीले लिएको राष्ट्रवादलाई हेर्दा
त्यसले मुलकलाई फाइदा पन्याउन सक्ने

विद्युत् व्यापार र सुशासनको प्रश्न

- सरिता गिरी

हेटौंडा-ढल्केबर दुहबी ४०० केमी
हाइटेन्सन विद्युत प्रसारण लाइन
परियोजना कानुनको अपहेलना गर्दै
वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन नै
नगराई हालसम्म निर्माणाधीन अवस्थामै
थियो । तर, ४०० केमी जनअधिकार
तथा वातावरण संरक्षण समूहको रिट
निवेदनमाथि यसै ७७ माघमा बहस
भई सम्पानित सर्वोच्च अदालतको
अन्तरिमकालीन स्थगन आदेशले
निर्माणकार्य अहिले स्थगित रहेको छ ।
सर्वोच्च अदालतले यही २५ माघको मिति
अन्तरिम आदेशमाथिको छलफलका लागि
तोकेको थियो, तर सो दिन रिट स्थगन
सूचीमा रहेकाले छलफल हुन सकेन ।
अन्तरिम आदेशका लागि बहस अब यसै
मंगलबार २९ माघमा होने भएको छ ।

विश्व बैंकको ऋण सहयोगमा सञ्चालित यो परियोजना सन् २०११ मा सुरु भई २०१६ मा समाप्त हुनुपर्ने थियो । समयमै परियोजना सम्पन्न नभएका कारण बैंकले परियोजनाको नयाँ समापन मिति ३० जुन २०१८ निर्धारित गरेको थियो । तर, परियोजना अहिले पनि अधुरै छ र विश्व बैंकको सन् २०१८ को पछिल्लो रिपोर्टअनुसार तीनवटा सबस्टेसन निर्माण कार्य पूर्णतया ठप्प छ । सुरुमा यो परियोजना २४५.२ किलोमिटरको थियो, तर २७ डिसेम्बर, २०१७ को विश्व बैंकको सूचनाअनुसार परियोजनाको लम्बाई थप २७ किलोमिटर वृद्धि भई २८८.२९३ किलोमिटर हुन गएको छ ।

परियोजना

किन महँगा हुन्छन् ?

यस परियोजनामा केही अनियमितता भइरहेको जानकारी पाएपछि परियोजनाबारे थप अध्ययनका लागि मन्त्रालयहरू र नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको सूचना डेस्कमा निवेदन दर्ता गराए पनि मैले यसबारे तयार परिएको प्रतिवेदन प्राप्त गर्न सकेको थिइन्नै । अन्ततोगत्वा राष्ट्रिय सूचना आयोगमा निवेदन लेखेपछि आयोगको अग्रसरता र हस्तक्षेपले गर्दा ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयमार्फत केही प्रतिवेदन प्राप्त गरेँ । यस परियोजनाका केही पक्षको अध्ययनले म धेरै हदसम्म प्रस्त भएकी छु कि ठूला विकास परियोजना किन समयमै पूरा हुँदैनन् ? परियोजना किन अति महँगा हुन्छन् र समयमै सम्पन्न नभएका कारण किन भनफ्नु महँगा हुँदै जान्छन् ।

खोइ त वातावरणीय
मल्यांकन प्रतिवेदन ?

उर्जा मन्त्रालयले उपलब्ध गराएको
अप्रमाणित प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्ष
णको प्रतिवेदन भाग १ को अध्ययनबाट
प्रस्तु हुन्छ कि नेपाल विद्युत् प्राधिकरण
ले स्वयं तयार गरी यो प्रतिवेदन उर्जा
मन्त्रालयमा २०१२ मा स्वीकृतिका लागि
बुझाएको छ । तर, सो प्रतिवेदन मन्त्रालय
अथवा अन्य कुनै निकायले स्वीकृत गरे
को छैन । प्राप्त जानकारीअनुसार वन
मन्त्रालयमा अनुमोदनका लागि कुनै यस्तो
प्रतिवेदन कहिल्यै कुनै निकायले पेस गरे
को छैन । वातावरण संरक्षण ऐन २०५३
को दफा ४ अनुसार कसैले पनि सम्बन्धित
निकाय वा मन्त्रालयबाट तोकिएभौजिम
प्रस्ताव स्वीकृत नगराई कुनै परियोजना

कायांच्वयन गन, गराउन सक्दैन ।
यसैगरी, प्रतिवेदनको कार्यकारी
सारांशमा उल्लेख छ, यो परियोजना १
सय ४४ मिलियन अमेरिकन डलर अर्थात्
१६ अर्ब नेपाली रुपैयाँभन्दा बढीको हुनेछ,
तर प्रतिवेदनको निष्कर्षमा लेखिएको छ
कि परियोजनाका लागि वातावरणीय प्रभाव
मूल्यांकन गराउनुपर्दैन । जब कि वातावरण
संरक्षण नियमावली २०५४ को नियम ३
बमोजिमको अनुसूची २ को (४ अ)मा २५
करोड रुपैयाँभन्दा बढी लागत लाग्ने कुनै
पनि विकास कार्य, भौतिक क्रियाकलाप

वा भू-उपयोग परिवर्तन गर्ने कुनै योजना, आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन गर उन्नैपर्ने बाध्यकारी व्यवस्था छ । विश्व बैंकको अनलाइन पब्लिकेसनमा लेखिएको छ, परियोजना मार्गमा पर्ने रुख कटान नभएका कारण परियोजना ढिलो हुन गएको हो । रौतहट र सप्तरी जिल्लामा वन विभागले रुख काट्न नदिएको समाचार सञ्चारमाध्यममा आएका छन् । रौतहटमा ठेकेदारका मानिसले रुख काट्ने अनुमति मागेपछि त्यहाँको वन विभागले सरकारी निर्णय माग गरेको छ । ठेकेदा रले निर्णयको प्रति वन विभागलाई उपलब्ध गराउन सकेको छैन । सप्तरीको समस्या

किलोमीटरको २४३.२ किलोमीटर निजगढ—
नयाँ दुहबी क्षेत्रमा पर्छ र यसको अधिकांश
खण्ड विद्यमान १३२ केमी प्रसारण लाइन
र पूर्व-पश्चिम महेन्द्र राजमार्गको नजिक
र प्रायः समानान्तर छ । यो पक्ष पनि
अत्यन्त संवेदनशील हो । तराईमा राजमार्ग
'को समानान्तरमा २४३.२ किलोमीटरको पूर्व-
पश्चिम हाइटेन्सन लाइनको तार र पोलबाट
उत्तरदेखि दक्षिण र दक्षिणदेखि उत्तर
दिशामा हुने चराचुरुंगीको आवतजावत पनि
प्रभावित हुनेछ र स्थानीय स्तरमा पाइने चर
चुरुंगीको समेत क्षय हुनेछ र त्यसबाट
पर्यावरणीय सञ्चुलन बिगिने निश्चित छ ।

विश्व बैंकका नोतिअनुसार सकेसम्म खेतीयोग्य जग्गा र बस्तीबीचबाट यस्तो

यसबाट अधिकतम ६५० मेगावाट बिजुली
मात्र प्रवाहित गर्न सकिन्छ र १० देखि
१५ वर्षपछि भारतसँग हुआरदेखि १५ सय
मेगावाट विद्युत व्यापारका लागि अर्को
संरचना तयार गरिनुपर्छ । त्यस्तो गर्नुपरेम
आमजनतामाथि विश्व बैंकको ऋणको थप
भार पर्नेछ । ४०० केमी प्रसारण लाइनको
मार्गबारे अर्को महत्वपूर्ण प्रश्न पनि जोडिन
आउँछ । उत्तरतर्फ बिजुली उत्पादन
गरी दक्षिणतर्फ रहेको भारतसँग बिजुली
व्यापार गर्नु यस परियोजनाको लक्ष्य रहे
कोमा दुखबीबाट सीधै थप दक्षिण दिशामा
अत्यन्त नजिक पर्ने भारतको पूर्णियातिर
प्रसारण मार्ग नलगी पूर्व-पश्चिम दिशामा
निजगढितर किन लगाएको छ ? अर्थात्,

३०

सन्दीपले
वाट्सनलाई
क्याच आउट
गर्दा आईसिसीको
एसोसिएट
नीति बोल्ड
भएको थियो ।
आईसिसीको
एसोसिएट राष्ट्रप्रा
तको हेपाहा प्रवृत्ति
पभेलियन फर्किए
को थियो ।

छोटो मार्गको विकल्प हुँदाहुँदै यतिको
लामो दूरीको रूट किन तय गरिएको छ
? विश्व बैंकको दस्तावेजअनुसार भारत र
नेपालबीच विद्युत व्यापारका लागि दुहबी
र पूर्णियाबीच ४०० केमी लाइन परियोजन
तयार गरिने योजना पनि रहेको छ ।

अनियमितताको आशंका किन ?

तर, यस परियोजनामा व्यापक

(नयाँ पत्रिकाबाट)

Every game. Everything about the game.

અનુભૂતિ

www.sabaikhel.com

f /sabaikhel

 info@sabaikhel.com

@sabaikhel

For Advertisement: sabaikhel@gmail.com

मानव तस्करीको मुद्दामा मिडियाको चासो

राकेश प्रसाद चौधरी

नेपालबाट खालीलगायत अन्य देशमा कामदार पठाउने नाममा हुने मानव तस्करी को नयाँ मार्ग एकाएक चर्चामा आएको छ। इराक र दुई जान लागेको धेरै महिलालाई म्यानमारको सीमा नजिकैको भारतीय शहर मेरेहर मणिपुरलगायतका ठाउँबाट उद्धार गरिएपछि यो मार्ग चर्चामा आएको हो।

म स्वयं दुई महिना अगाडि मिडिया फेलोशिपको क्रममा भारतको कोलकाता हुँदै म्यानमार गएको थिए। नेपालीलाई भारतको कोलकातालगायत कुनै पनि अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट जुन्नुको देशमा जान भिसा भए पनि भारतस्थित नेपाली दूतावासको नो अज्ञ क्षत्तर पत्र देखाएपछि मात्रै विदेश उड्न दिने नियम बनाएको छ। हुन्त: नेपाल सरकारले खाडी देशमा कामदार भई जाने महिलाहरूको हकमा यो नियम लागू गरेको थियो तर यसको असर सम्पूर्ण नेपालीले भारतीय विमानस्थलमा भाग्नु परिहरेको छ।

म्यानमारमा भझरेको मिडिया फेलोशिप कार्यक्रममा मानव तस्करीलाई भारतको पहाडि क्षेत्र तथा म्यानमार सीमा क्षेत्रमा बोसावास गर्ने जस्तै अनुहार मिलेहरूलाई म्यानमारको बाटो हुँदै इराक, दुईलगायतको देशमा कामदार पठाउने नाममा मानव तस्करी हुने गरेको विषय उठाएको थिए।

नेपाली महिलाहरूको नाम र ठेगाना नै परिवर्तन गरेर भारत वा म्यानमारकै नागरिक बनाएर खाडी देशमा पठाउने गरिएकोले यो विषयको सोधखोज भन्ने कठिन बन्न थालेको हो। यस किसिमको घटनामा उद्धार गर्न समेत कठिनाई भझरेको कुरा इमफ्लस एनजिओ

नेटवर्ककी अधिक हसिना खर्भीले बताएकी थिएन्। त्यही म्यानमारका संचारकर्मी तथा अधिकारकर्मीहरूले म्यानमारका नागरिकलाई वैदेशिक रोजगारमा जान रोकन नसकिने मौकाको फाइदा अन्यहरूले लिने गरेको विषय बाहिरिएको थियो।

नेपाली मिडियाले ४० संख्या भनेर सानो समाचार र भारतीय मिडियाले सयभन्दा बढी महिलाको उद्धार भएको विषयमा तुलू समाचार बनाउनुले नै कैही गहन अनुसन्धानको आवश्यकता रहेको देखिएन्छ। बरू नेपालकै अग्रेजी माध्यमको मिडियाले यो विषयलाई भारतीय अग्रेजी मिडिया सरह नै स्थान दिएको हो। पहिले नै उठान गरिसकिएको छ, नेपालीलाई भारत तथा म्यानमारको नक्कली नागरिक बनाएर विदेश पठाउने गरिएको छ। त्यसै कारणले पनि एउटै घटनामा नेपाल र भारतको मिडियाले फरक फरक तथाका सार्वजनिक गरिरहेको छ भने उद्धार थालिनु अगाडि नै ६० जान महिलाहरू म्यानमार क्षेत्रमा प्रवेश गरिसकेको आशंका गरिएको हो। उद्धार गरिएकी महिलाहरूले उमेर २० देखि ३५ वर्ष छ। मानव तस्करी गरेको आरोपना सिन्धुपाल्चोकका ४२ वर्षीया आशाकाली तामाङ समेत नियन्त्रणमा छिन्।

नेपालबाट माझी नेपाल तथा भारतबाट इम्प्लस एनजिओ नेटवर्कलगायतको संस्थाहरूले महिलाहरूको उद्धारमा भारतको महिला आयोग तथा सुरक्षाकर्मीलाई सहयोग गर्दै आएको छ। योको अनुसार माझी नेपालले ७० जान नेपालीलाई सुरक्षाकर्मीलाई सहयोग गर्दै आएको छ। योको अनुसार माझी नेपाल भारतको मोरेह शहर हुँदै म्यानमार पुऱ्याउने गरेको विषय खुलेको थियो। तर यसबाटे ठोस प्रमाण देखिएको थिए।

नेपाली महिलाहरूको नाम र ठेगाना नै परिवर्तन गरेर भारत वा म्यानमारकै नागरिक बनाएर खाडी देशमा पठाउने गरिएकोले यो विषयको सोधखोज भन्ने कठिन बन्न थालेको हो। यस किसिमको घटनामा उद्धार गर्न समेत कठिनाई भझरेको कुरा इमफ्लस एनजिओ

राखेको छ।

भण्डै छ महिना अगाडि म स्वयं दिल्लीको पहाडगंज क्षेत्रमा सानो अध्ययन गर्दा त्यहाँका होटलहरूमा मोवाइल फोनले राप्री काम गर्न नगरेको देखिएको थियो। दिल्लीको पहाडगंज, जेबी रोड लगायतको क्षेत्रबाट महिला आयोगले धेरै नेपाली महिलाहरूलाई उद्धार गरि बेचिनबाट जोगाएको छ।

दुई महिना अगाडि म्यानमारस्थित एउटा पसलमा सामान किन जाँदा मसँग नेपाली भाषा बोल्ने साथी रहेकोले हामीले नेपालीमै कुरा गरिरहेका थियो। एउटा समान राप्री नलागेको प्रतिक्रिया जानाएको थिए। त्यही बेला त्यहाँ रहेकी महिला कामदारले इशारामै हामीलाई पसलको अर्को कुनामा त्यस्तै तर राप्री समान रहेको ताउँमा पुऱ्याएको थियो। नेपालबाट सडकमार्गको भारतीय बाटो हुँदै म्यानमारमा महिलाहरूलाई पुऱ्याउने र कैही दिन त्यहाँ काम गराएर अचार्य पठाउने समेत गरिएको दावी गर्न सकिने ताडै छ। मानव तस्करीको विषयमा नेपाली मिडियाले राजनीतिकै सेरोफोरेमा उठान गर्नुपर्ने खाँचो देखिएको छ।

नेपालमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ साउनदेखि यता १४८ वटा मानव बेचिखिनको मुद्दा दर्ता भएको छ। त्यही १५ वटा मुद्दा फर्छौंट भएको नेपाल प्रहरीको तथ्याकामा छ। गत आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ४४६ मानव बेचिखिनको उजुरी भएको ३०५ मुद्दा फर्छौंट भएको थियो। मानव बेचिखिनको तथा ओसारपाल (नियन्त्रण) ऐन, २०६४ मा किन, बेन वा वेश्यावृत्तिमा लगाउने उद्देश्यले मानिसलाई विदेश लैजानेलाई दश वर्षदेखि पन्ध वर्षसम्म कैद र पचास हजार रुपैयाँदेखि एक लाख रुपैयाँसम्म जिरिबाना र बालबालिका लगेको भए पन्ध वर्षदेखि बीस वर्षसम्म कैद र एक लाख रुपैयाँदेखि दुईलाख रुपैयाँसम्म जिरिबाना हुने उल्लेख छ।

(मधेश दर्पण फिचर सेवा)

रूपमा परिचालनमा केपी शर्मा ओली सरकार र सुरक्षा निकायको प्रमुखहरूको प्राथमिता र ध्यान गएको यो घटनाबाट पाइँदैन। सेनाले राजनीतिक मुद्दा राजनीतिक तरिकाबाटे समाधान गर्न सरकारलाई सुकाव दिएर त्यस्तर ध्यान नदिएको सैनिक सोत बताउँछन्। ०४६ साल मंसीरमा दरबारका तात्कालीन सचिव नारायण प्रसाद श्रेष्ठको चाकरी गरेर नेपाल जनसम्पर्क परिवर्तन र वैदेशिक र देखिएको चालखेल र गैर कानुनी गतिविधि गतिविधि, चलखेल र गैर कानुनी गतिविधिको सुचना संकलन गरी सरकारलाई पूर्व जानकारी गराएर शान्ति सुव्यवस्था, अमनचयन, कायम र अपराध रोकथाम तथा नियन्त्रणमा पुऱ्याउनु हो। विभागका सक्षम, योग्य, इमान्दार प्रमुख दिलिप रेग्मीलाई अनिवार्य अवकास हुनु भन्ने ६ महिना अगाडि नै सत्ताधारीहरूलाई ५ करोड धुस खुवाएर नियमावली संशोधन गरी नियमावली कु गराएर गत पोष १५ गते पालाका मास्टर गणेश प्रसाद अधिकारी विभागको प्रमुख भएका थिए।

तर उनी मानहतको विभागले देशमा भेरहेका संविधान विरोधी राजनीतिक गतिविधि, विदेशी दुतावासका चलखेल, हस्तक्षेप र राष्ट्र विदेशी गतिविधिलाई निरोजे पार्न सकिरहेको छैन। ३ वर्ष अगाडि नै विशेष श्रेणी (सचिव सरह) को एआईजीमा बढुवा भएका अधिकारी प्रधानमन्त्री कार्यालयका सहस्रायीवलाई नमस्कार गर्दै गोप्य प्रतिवेदन उनको टेबुलमा अलप्रत अवस्थामा छोडेर आउने गरेको कारण नेकपा विप्लव समूहका विस्कोटन, आगजनी, चन्दा आतंकका गैर सरैधानिक गतिविधि विभागले थाहा पाएर पनि गम्भीर विश्लेषण र रोकथाम गर्ने गरी सुरक्षा संयन्त्रलाई चनाख्यो पार्न र परिचालन गर्न असक्षम भएको कारण एनसेलमा गत साता विस्फोट र आगजनी भयो। प्रंगरीको विशेष व्युत्रो राष्ट्र राजनीतिक सचिव र देशका दुईदर्जन राजनामा आक्रमण गर्न सूचना पाएको भए पनि त्यसको सहि विश्लेषण नगरी रहीको टोकीरामा फ्याकदा र गलत सूचना भनी सुराकीलाई हप्काउँदा एनसेलको करोडी क्षति, एकको ज्यान जाने र दुई जना पैदलयात्री घाइते हुने गरी एनसेलमा विस्फोटन र आगजनी घटना रोकन नसकेको सुरक्षा निकायमा चर्चा परिचर्चा र छलफल हुने गरेको छ।

नेकपा विप्लव, पृथक्तावादी सिकेलाल, जयकृष्ण गोइत लगायतका संस्कृत भूमिगत गतिविधिको बारेमा सूचना संकलन गर्दै आएका मुलुकका जासुसी संयन्त्रलाई प्रभावित

पाइरहेका छन्। सूचना संकलनमा योग्य र क्षमतावान सुरक्षाकर्मी नेतृत्वमा नपठाउँदा मातहतका कर्मचारीलाई प्रोत्साहित गरेर परिचालन गर्न नसक्का सूचनामा राज्यको पाँचूँच कमजोर हुँदै गएको पूर्व एआईजी बमबहादुर भण्डारी बताउँछन्। विशेष व्युत्रोमा अपराध अनुसन्धान र जासुसी गर्ने दक्ष र अनुभवी जनशक्ति अवकास भएका छन्। व्युत्रोमा हाल रिस उठेका अधिकृतहरूलाई थन्काउने जेगेडा स्थल जर्तो भएको पूर्व डिआईजी हेमन्त मल्ल ठकुरी बताउँछन्। राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद सूचनाको विश्लेषण, राष्ट्रिय सुरक्षा नीति र कार्ययोजना बनाउने थलो हो तर त्यो स्थान पनि मन नपरेका सेना, प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र राजविकास अधिकृत थन्काउने थलो बनेको छ। त्यसैले परिषद निष्कृत यस्तै रहेको छ।

जासुसी संयन्त्र परिचालन गर्न बजेटमा समेत व्यापक दुरुपयोग र भ्रष्टाचार हुँदै आएको छ। सुरक्षी परिचालनमा भरपाई बिल पेस नगरी खर्च गर्न पाइने कानुनी व्यवस्था रहेको हुँदा त्यो रकममा प्रधानमन्त्री, गृहमन्त्री, गृहसचिव, सुरक्षा निकायको प्रमुख र जासुसी संयन्त्रको प्रमुखहरूले व्यापक दुरुपयोग गर्दै आएका छन्। जासुसी निकायमा विगतका गृह मन्त्रीहरूले छडके भर्ना गरी आफ्ना नातेदार, आसेपासे र धुस लिएर भर्ना गर्व अण्डरकभर भर्ना प्रकृया नै पछिलो चरणमा रोकियो। त्यसैले गर्दा जासुसी क्षमता भएका व्यक्ति संयन्त्रमा योग्य र आर्थिक अनियमिता, सूचना पहुँचमा सुस्तता, प्राप्त सूचनाको समेत सही विश्लेषण गर्ने क्षमताहरूने प्रमुखहरूको कारण देशमा सिवानामा गति विधि, विभागीय प्रमुखलाई धुस

जहाँ रहेपनि भाषाको सम्मान गरिरहेका छौं

बुवा करम र आमा सोनियाको सुपुत्रको रूपमा दार्जलिङ्गमा जन्मेका दिपांकर मुखिया संगीतिक क्षेत्रमा परिचित नाम हो। बहु प्रतिभाका धनि दिपांकर मुखिया आफै गीत लेख्न् संगित भंडेर र गाउँच्न् पनि। पहिले गायन विधालाई त्यति चासो राख्नैनथ्ये उनि। तर, उनको गीत, संगित सबैले मन पराउथ्ये।

सकारात्मक प्रतिक्रिया आएपछि गायनको सुरुवात उनले साई भजनबाट गरेका हुन्। २००० मा फ्रेण्डसर्कल नामक म्युजिकल ब्याण्डमा संलग्न भई आफूनो गायकीपनलाई उनले आगाडी बढाएका थिए। उनले चलचित्रका लागि पनि गीत लेखेका छन्। तिमि र म, भाय विधाता, फ्रेण्डसूल लगायतका चलचित्रमा उनको शब्द रहेको छ। माण्डला प्रेडक्शन होमबाट निर्मित चलचित्र 'गोम' दार्जलिङ्ग र सिक्किममा विशेष शोभेसकोको छ। त्यसमा उनको संलग्नता थियो भने चलचित्रका निर्देशक प्रियम क्षेत्री हुन्। यही ब्यानरबाट निर्मित पछिल्लो चलचित्र 'चालिसे वैस'मा उनले संगित दिनुका साथै खलपात्रको भूमिका निभाएका छन्। बहुप्रतिभाका धनि दिपांकर मुखियाको शब्द, संगितमा प्रबल थापा, यान्की थल्मो, संगिता थापा गुरुङ, अर्जुन चामलिङ्ग, सोभना प्रधान लगायत थुप्रै चर्चित गायक, गायिकाहरूले गायिसकेका छन्। बेष्ट कम्पोनेन्ट अवार्ड २००२ र बेष्ट पप भोकल अवार्ड २००६ बाट सम्मानित भैसकेका मुखियासंग गरेको संक्षेपत कुराकानी :

● दिपांकर मुखिया, गायक तथा संगीतकार

- हाल केमा व्यस्त ? पुर्शदको समय गीत, संगीतमा बिताउने भएका कारण यतिबेला म नयाँ एल्बमको तयारीमा जुटेको छु।

● कर्तो खालको गीत लेख्न वा संगित भर्न रुचाउँनु हुन्छ ? सबै प्रकारका गीत लेखिन्छ। तर, चलचित्रको गीत लेख्नु पर्दा कथालाई ध्यानमा राखेर लेख्नु पर्छ। विशेषत मलाई रोमान्टिक पाराको गीत, संगितमा काम गर्न मन लाग्छ।

● यहाँ नेपाली गीत, संगितको अवस्था कस्तो छ ? दार्जलिङ्ग, सिक्किमको कुरा गर्नुभको होला, यता प्राय नेपाली भाषा नै बोलिन्छ। हामीले नेपाली भाषाको गीत, संगितमा काम गर्न हो। एरिया सानो भएपनि नेपाली गीतको स्रोत घोरै छन्। फरक यति हो रामाले स्रोताको मायाँ पाउँच्न्। नरान्ना आफै हराएर जान्छ। मेरो सोच चाही जहिले पनि स्रोता रुचिको गीत बनाउँन सकु भन्ने हुन्छ, जुन गीत कालान्तरसम्म स्रोताको मनमा रहिरहन सफल होस्। जहाँसम्म अवस्थाको कुरा छ बीमात देखि वर्तमानसम्म नेपाली गीत, संगितले जुन निरन्तरता पाएको छ यो नै खुशिको कुरा हो जस्तो लाग्छ। यहाँबाट नेपाल गएका कतिप्रय संगित अनुरागीहरू उतै बसेर गीत, संगितको क्षेत्रमा उच्च स्थान हासिल गर्न सफल हुनु भएको छ।

- नेपाल गएर गीत, संगितको क्षेत्रमा केही गरु जस्तो लाग्दैन ?

पहिले यो क्षेत्रमा लागेर आफ्गो दैनिकी बलाउँन एकदमै कठिन थियो। तर, अहिले त्यो अवस्था छैन। जहाँ रहेर पनि गीत, संगितको क्षेत्रमा काम गर्न सकिन्छ। नेपालमा गएर रामा मान्छेहरूसँग काम गर्ने बिचार छ। हामी नेपाली भाषीहरू जहाँ रहेर पनि भाषाको सम्मान गरिरहेका छौं।

- फिल्म पनि खेल्नु भएको रहेछ ति ?

म गीत, संगितको अलवा अभिनयमा पनि चासो राख्नु। मौका मिलेसम्म फिल्ममा पनि काम गर्नु। अभिनयमा अवसर खारै पाएको छुइन। तीन वटा फिल्ममा काम गरेको छु।

- व्यापारी मान्छे समय कसरी मिलाउँनु हुन्छ ? जहाँ ईच्छा त्यहाँ उपाए भने जस्तै थोरै समय मिल्नासाथ सृजनात्मक कार्यमा जुटि हाल्छु।

● गीत पनि गाउँनु हुन्छ ? गीत लेख्नी, संगित सृजना गर्नेले गीत गाउँनु अौडो तुरा होइन। गीतहरू पनि गाएको छु। लेखन र कम्पोज गर्नु मेरो मुख्य काम हो भने गाउँनु र अभिनय अवसर मिलदा गर्ने हो।

हार्दिक श्रद्धाङ्गली

स्व. मुरारीप्रसाद गौतम

हाम्रा परम मित्र एवं रहस्य साप्ताहिकका सम्पादक/प्रकाशक मुरारीप्रसाद गौतमको यही फागुन १९ गते ६९ वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएकोले दिवंगत आत्मका चीर शान्तिको कामना गर्दै शोकाकुल परिवारजनप्रति हार्दिक सम्वेदना प्रकट गर्दछौं।

देवेन्द्र चुडाल

सम्पादक

अभियान
साप्ताहिक
परिवार

अध्यक्ष

पत्रपत्रिका
अधिकार मञ्च

हार्दिक श्रद्धाङ्गली

स्व. रविन्द्र प्रसाद अधिकारी

स्व. रिरेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ र. भूदादास भौतिक्याया र. युवराज दाहाल र. आड्हिकिरि श्रेष्ठ र. प्रजात के.सी. र. अर्जुन गुरुङ धिमिरे

तालेजुङ्ग जिल्लाको फुद्दलिङ्ग नगरपालिकामा पर्ने सिस्तेभीरमा २०७५ फाल्गुन १५ गते भएको हेलिकप्टर दुर्घटनामा परी माननीय संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्हयन मन्त्री रविन्द्र प्रसाद अधिकारी, नेपाल नागरिक उड्हयन प्राधिकरणका उपमहानिर्देशक तिरेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ तथा निर्देशक धूवदास भौतिक्याया, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयका उपसचिव युवराज दाहाल, यति एअरलाइन्सका प्रवन्ध निर्देशक आड्हिकिरि श्रेष्ठ, हेलिकप्टर चालक युवराज प्रभाकर के.सी. तथा नेपाली सेनाका जमदार अर्जुन कुमार धिमिरे को असामयिक निधन भएकोमा अत्यन्त मर्माहत भएका छौं। यस दुखद दुर्घटनामा दिवंगत हुनुभएका सबैको आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाङ्गली अर्पण गर्दछौं। साथै वहाँहरूका शोक सन्ताप परिवार तथा आफन्तजनमा हार्दिक सम्वेदना व्यक्त गर्दछौं।

अभियान साप्ताहिक
परिवार

नाराले...

भन्दै काग्रेसको पालमा मात्र समृद्धि आउने दाढी गरेका छन् । नेपालमा काग्रेसको पालमा ठुला ठुला परिवर्तन भएको भन्दै दुई तिहाईको दम्भको सरकार तानाशाही बन्दै गएकाले काग्रेसले सरकारका विरुद्ध आन्दोलन गर्ने घोषणा समेत गरेका छन् । सरकारका क्रियाकलाप जनताका भावना विपरित भएकाले अब काग्रेस ठुलुठुल फेरेर नबस्ने चेतावनी दिँदै भने मुलुकमा ठुला ठुला भ्रष्टाचारका काण्डहरू भएपनि त्यसलाई नियन्त्रण गर्नको बदला मिडियालाई नियन्त्रण गर्न खोजिएको भन्दै सरकारकै कारण भ्रष्टाचारका काण्डहरू कमजोर पार्ने प्रयास गरिएको आरोप लगाउँदै वाइडवडी भ्रष्टाचार काण्डलाई ढाकछोप गर्ने प्रयास गरिएको बताएका छन् ।

पछिल्लो समयमा राणाकाल र पञ्चायतीकाललाई समेत विर्साउने गरी सरकारले प्रेस अभिव्यक्ति स्वतन्त्रतामाथि खुलेआम आक्रमणमा सरकार उत्रिएको आरोप देउवाले लागाएका छन्। त्यस अवसरमा काग्रेसका महान्मन्त्री डा. सशांक बोइरालाले

कुन भष्टाचारीलाई...

आमनागरिकसँग सम्पर्क, सम्बद्ध दर्शक, राष्ट्रपति
अध्यक्ष कमल थापाले भेनेका छन्- विगतमा
महान् उपलब्धि ठानिएका धर्मनिरपेक्षता,
गणतन्त्र र संघीयताले विपरीत र नकारात्मक
परिणाम दिइराखेका छन्। यी महत्वपूर्ण
नीतिगत व्यवस्थाबारे राष्ट्रिय बहस आरम्भ
हुनुपर्दछ र कार्यान्वयनका सन्दर्भका पुनर्विचार

मधेश्वा...

राजकुमार कठरिया, सुन्दरलाल कठरिया,
बृजमोहन डगोरा, राजेश चौधरी, वीरवहादुर
चौधरी, प्रदीप चौधरी, विद्रोही भनिने सीताराम
चौधरी, श्रवण चौधरी र गंगाराम चौधरीलाई
मुलुकी ऐन ज्यान सम्बन्धी महलको १३ को
(३) अनुसार जन्मकैदको फैसला सुनाएको हो ।
फैसला सुनाएपछि राजपाले विद्रोहर्गे भन्दै
सरकारलाई दिएको समर्थन समेत फागुन २२
गते नै फिर्ता लिएको छ । राजपाले समर्थन
फिर्ता लिएपनि सरकारको पक्षमा बहुमत नै
उहोटो इनाले सरकारलाई कहै क्यिन्तीनाही पार्दैन ।

रहको हुनाल सरकारलाई कुने काठनाइ पदन ।
जिल्ला अदालतले सर्वस्वसहित जन्मकैदको फैसला सुनाएतापनि उनीहरू उच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्न पाउनेछन् । जिल्लाको फैसला अन्तिम नभएको र त्यसका विरुद्ध उच्च अदालत जान सक्ने सम्भावना समेत देखिएको छ । अन्तिम फैसला नभएसम्म सांसद चौधरीको पद निलम्बिन हुने भएको छ । अन्तिम फैसला सर्बोच्च अदालतले मात्र गर्न सक्ने र उच्च अदालत हुँदै सर्बोच्चसम्म मुद्दा आइपुनु बषौलाग्न सक्ने भएकाले निलम्बित सांसद चौधरीले संसद भवनसम्म टेक्न पाउने सम्भावना उन्

पूर्वमुमाबडामहारानी...

ڈا. ہنگوئے ند شری، ڈا. مونگوئے ند راج پاٹنہ،
مধु ڈیمیرے ر ڈا. بوجے ند شری واساتھ سانگن
ہنونہ ند । سوما ڈالماہارانی کو سواستھ
اوستھاما کرمیک سودھار بھاکو ر ۹/۲
دینمی ڈھاولائی اسپتال لبھاٹ ڈیسچارج گارنے
اسپتال سو ترلے جانا کاری دیکو छ । پورے سوما
ڈالماہارانی کو سواستھیما سدھار آئا پڑھی

भने कांग्रेसलाई कमजोर नठान्न सरकारलाई चेतावनी समेत दिएका थिए । कांग्रेसका प्रवक्ता विश्वप्रकाश शर्माले ओली सरकारको एकवर्ष कार्यकालमा जनताको विश्वास जिल्ले खालका एउटा पनि काम नभएको भन्दै सरकार पूर्ण रूपमा असफल सावित भएको बताएका थिए । कांग्रेसले त्यहाँ पार्टी प्रदेशको कार्यक्रम राखेको भएपनि रसुवाका प्रदेश सांसद कार्यक्रममै गएनन् । नयाँशक्ति पार्टीबाट सांसद भएका प्रेमबहादुर तामाङ्ग सहित अन्य व्यक्तिहरू नेपाली कांग्रेसका प्रवेश गर्ने कार्यक्रम रहेको भएपनि सांसदसहित अन्य व्यक्ति नगएपछि देउवा सहितको ठोली भाषण गरेर फर्किएको थियो । गत निर्वाचनमा रसुवामा कांग्रेस र नयाँ शक्ति पार्टीले गठबन्धन गरेको थियो । त्यहीं गठबन्धनबाट प्रतिनिधिसभामा कांग्रेसका मोहन आचार्य विजयी भएका थिए भने प्रदेश सांसदमा नयाँ शक्ति पार्टीका प्रेमबहादुर तामाङ्ग विजयी भएका थिए । प्रदेश क को सांसदमा कांग्रेसकै उम्मेदवार विजयी भएपनि ख बाट नयाँशक्तिका तामाङ्ग विजयी भएका थिए । तामाङ्गलाई डा. बाबुराम भट्टराईका विश्वासपात्र मानिन्छ ।

गरिनुपर्छ । राप्रपाको यो राष्ट्रिय स्वाभिमान यात्राको एक मुल उद्देश्य भ्रष्टाचार समाधान पनि हो । प्रधानमन्त्री म भ्रष्टाचार गर्दिन, गर्न पनि दिन्न र भ्रष्टाचारीको अनुहार पनि हेर्दिन भन्नुहुन्छ जबकि सिंहदरबार, बालुवाटारकै वरिपरि भ्रष्टाचारीहरूको अखडा रहेको छ । भ्रष्टाचारीको अनुहारै नहर्ने बहानामा भ्रष्टाचार प्रति आँखा चिम्लेर बरने छुट प्रधानमन्त्री ओलीलाई छैन ।

रहेको छ । सविधान विद्हार्स्का अनुसार
चौधरीलाई सांसद आचरणको अन्तर्राष्ट्रिय
मान्यता विपरित सांसदको सपथ खुवाएर
पदच्यूत हुने अवस्थाबाट सरकारले जोगाएको
अरोप समेत लगाउँदै आएका छन् । सपथ
नखुवाएको भए सांसद हुनुपन्दा अगाडिको घटना
भएकाले पद स्वत रित्त हुने अवस्था थिए ।
२०७२ भाद्र ७ मा कैलाली, कञ्चनुपुरेखि
नवलपारासीसम्म थरुहट प्रदेश हुनुपर्ने माग
गर्दै टिकापुरमा गरिएको आन्दोलनमा नेपाल
प्रहरीका विरिष्ट उपरक्षक लक्षण नेउपाने,
प्रहरी निरीक्षकद्वय बलराम विष्ट र केशव
बोहोरा, प्रहरी हवल्दारद्वय श्याम खड्का, जनक
नेगी र प्रहरी जवान लोकेन्द्र बहादुर चन्दको
हत्या गरिएको थिए । त्यसैगरी शासस्त्र प्रहरी
बलका हवल्दार ललित साउद, अर्का हवल्दार
राम विरही थारुलाई थरुहट थारुवान पक्षधर
आन्दोलनकारीहरूले नियन्त्रणमा लिएर भाला,
खुकुरीसहित धारिलो हतियार प्रयोग गरी
हत्या गरेका थिए । त्यसबेला घरको आंगनमा
खेलिरहेको २ वर्ष बालकको समेत हत्या
भएको थिए । जिल्ला अदालतले पिडितको
पक्षमा न्याय दिएको भन्दै पिडित परिवारले
अदालतको फैसलालाई सामग गरेको छ ।

पूर्वराजा फेरी दमक गएर त्यहीबाट प्रदेश नं.
 २ का जिल्लाहस्को भ्रमणमा जाने कार्यक्रम
 रहेकोछ । जनकपुरमा रहेको सीता होटलमा
 बसेर पूर्वराजाले त्यहीबाट जनकपुर, सर्लाही,
 महोत्तरी, पर्सा, बारा, रौतहटलगायतका अन्य
 जिल्लाहस्को भ्रमण र देवी देउताको दर्शन
 गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

सोलूता...

ਚਲਾਈਰਹੇਕੋ ਨੇਪਾਲ ਵਾਯੁਸੇਵਾਲਾਈ ਚੁਨੌਤੀ ਦਿਨ
ਆਡ਼ਿਅਰਿਡਲੇ ਯਤਿ ਏਧਰਲਾਇਨਸ ਕਮਧਨੀ ਦਰਤਾ
ਗਰੀ ਉਨਲੇ ਕਾਠਮਾਡੌਬਾਟ ਸਗਰਮਥਾ ਕ੍ਸੇਤ੍ਰਮਾ
ਉਡਾਨ ਭਰਨ ਥਾਲੇ । ਨੇਪਾਲੀਲਾਈ ਬੰਨਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ
ਪਰਧਾਂਕਲਾਈ ਲਕਿਤ ਗਰੀ ਕਮਧਨੀਲੇ ਕਾਮ ਗਰਦਾ
ਆਡ਼ਿਅਰਿਡਲਾਈ ਪਰਧਟਨ ਕ੍ਸੇਤ੍ਰਮਾ ਜਸ਼ਨ ਅਫ
ਸਹਹਿਯੋਗ ਪੁਗਯੋ । ਉਨਲੇ ੧੯੧੯ ਮਾ ਸਗਰਮਥਾ
ਕ੍ਸੇਤ੍ਰਮਾ ਪਹਿਲੇ ਪਟਕ ਆਰਾਮਦਾਈ ਹੋਟਲਸਮਾਂ
ਖੋਲੇਕਾ ਥਿਏ । ਏਕਪਛਿ ਅਰਕੋ ਸਫਲਤਾ ਹਾਤ
ਪਾਵੰ ਅਥਿ ਬਢੇਕਾ ਆਡ਼ਿਅਰਿਡਲੇ ੨੦੦੦ ਮਾ
ਪਹਾਡੀ ਰ ਹਿਮਾਲੀ ਕ੍ਸੇਤ੍ਰਮਾ ਉਡਾਨ ਭਰੈ ਗਰੀ
ਧਤਿ ਇਧਰਲਾਇਨਸਕੋ ਭਗਿਨੀ ਏਧਰਲਾਇਨਸ
ਤਾਰਾ ਏਧਰ ਸਮੇਤ ਸਥਾਪਨਾ ਗਰੇ । ਜਸਲੇ ਗਰਦਾ
ਪੂਰ੍ਵ ਰ ਪਾਣਿਚਮ ਪਹਾਡ ਰ ਹਿਮਾਲਾਧ ਭੇਗਮਾ ਧਾਤੁ
ਰ ਕਾਗੂ ਓਸਾਰ ਪਸਾਰਮਾ ਸਹਜ ਭਏਕੋ ਛ ।
ਤਧੀ ਵਰ਷ ਉਨਲੇ ਹੈਲਿਕੋਟਰ ਕਮਧਨੀਸਮੇਤ
ਖੋਲੇਰ ਹਿਮਾਲੀ ਭੇਗਮਾ ਆਪਤ ਵਿਧਦ ਪਰੇਕਾ
ਬੇਲਾ ਉਦਾਰ ਗੱਈ ਉਦੇਸ਼ਧਲੇ ਹੈਲਿਕੋਟਰ ਕਮਧਨੀ
ਸਜ਼ਚਾਲਨਮਾ ਲਾਏ ।

आडछिरिङ्को एउटा मात्र क्षेत्रमा होइन पर्यटनसम्बन्धी हरेक क्षेत्रमा उनको योगदान रहेको छ । द्राभल, टेकिङ्ग, उड्डयन र हस्पिटलिटी क्षेत्रमा समेत उनको तुलो योगदान रहेको छ । आडछिरिङ आफूले चाहेको देशमा गएर बस्न सक्ने भएपनि स्ववैश्यामै केही गर्नुपर्दछ भन्ने मान्यता बोक्ने राष्ट्रवादी व्यक्ति थिए । पर्यटन क्षेत्रमा राष्ट्र प्रभाव भएका कारण जुनसुकै पार्टीको सरकार बनेपनि पर्यटनमन्त्री कसलाई बनाउने भन्नेमा उनीसँग पार्टीहरूले सल्लाह लिने गरेको उनका निकटहरूले बताउने गरेका छन् । कसलाई पर्यटनमन्त्री बनाउने र पर्यटनसम्बन्धी संस्थामा कसलाई नेतृत्वमा पुऱ्याउने र कसलाई हराउने भन्नेमा उनैको निर्णय नै निर्णयक हुने गरेको थियो । आडछिरिङ्सँग कुरा नमिलेपछि सुशिल कोइराला नेतृत्वको सरकारका पर्यटनमन्त्री भीम आचार्याले राजिनामा दिनप्रेरको थियो ।

विप्लवलाई...

विषय प्रधानमन्त्री भएको भन्दै अहिले मन्त्रीमण्डल पुर्नगढन हुनसक्ने सम्भावना नरहेको पत्रकारहस्ताई जनकारी दिँदै राष्ट्रिय जनता पार्टीसँग छलफल हुने बताउँदै उपेन्द्र यादवराङ्ग भएको ३ बुँदै सहमतिमा आवश्यकता अनुसार संविधान संशोधन हुने कुरा उल्लेख भएकाले राजपासँग संविधान संशोधनकै बेला सहमति हुने बताएका छन् । तर संविधान कहिले संशोधन हुन्छ भनेर उनले प्रष्ट पार्न चाहेनन् । मुलुकमा रिथरता नचाहने समूहलाई परास्त गर्दै सरकार अधि बढेको छ भन्दै मुलुकमा वाम गठबन्धन र पार्टीलाई एकता हुन नदिने शक्ति कुनै न कुनै हिसाबले सक्रिय रहेको आरोप दाहालको थियो । पत्रकारहस्ताङ्गकै कुराकानीमा दाहालले मुलुकलाई विकास निर्माण र समृद्ध बनाउन सफल हुने सरकारका पछिलो निर्णय र कार्यले पुष्टि गरेको समेत उद्घोष गरेका थिए ।

सरकारलाई...

राजवंशी जस्ता मानिसले कम्युनिष्ट आन्दोलनमा लागेर आफ्नो ज्यान नै बाजी लगाए अहिले तिनै विर्जु जस्ताको रगत पसिनाले बनेको पार्टी नै सत्तामा रहेका बेला सहिद परिवारले उपचार नै गर्न पनाएर ज्याने गुमाउनु पर्ने अवस्था सिंजना हुनु कम्युनिष्टहरूको लागि दुर्भाग्य र सरकारको लागि अशुभको संकेत हो । कम्युनिष्टहरूले प्रत्येक वर्ष फागुन २१ मा सहित दिवस मनाउने गरेको भएपनि सहिदका पिडित परिवारहरूलाई कम्युनिष्ट पार्टीका उच्च तहका नेताहरूले कहिलै भेट्ने गरेका छैनन् । विर्जु राजवंशीका परिवारसहित अन्य सहिद परिवारलाई सरकारले एक लाख रुपैया उपलब्ध गराएपनि त्यसाबाहेक अन्य कुनै सुविधा उपलब्ध नगराएको हुनाले सहित परिवार आक्रान्त भएका छन् । भापा विद्रोहमा सहादत प्राप्त गरेका सहिद हरिकृष्ण चौधरीको परिवार सुकूम्बासी अवस्थामा रहेका छन् । चौधरी २०२९ मा पक्राउ परेर जेलमै २०३९ मा निधन भएको थिए । विर्जु राजवंशी र हरिकृष्ण चौधरीजस्तै हेमबहादुर खड्का, भेट्टोला राजवंशी, चन्द्र डाँगीलगायतले विभिन्न सयमा सहादत प्राप्त गरेका थिए । भापा विद्रोह आन्दोलनका अगुवामध्येका नेत्र थिएरे, रामनाथ ढकाल, विरेन्द्र राजवंशी, नारायण श्रेष्ठ र कृष्ण कुइकेल २०२९ फागुन २१ मै मारिएका थिए अहिले तिनै सहिदहरूको बलिदानको फल कम्युनिष्टहरूले खाँडै गरेको भएपनि उनीहरूका परिवार भने रुँदै हिडेका हुनाले त्यसले के संकेत गर्दछ ?

लैंगिक हिंसा र दुर्योगहार : छैन हामीलाई स्वीकार |

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मंत्रालय
संचना तथा प्रसारण विभाग